

nerede over, at vi blev ved at bygge paa Viborg Domkirke midt under Krigen —, at til et monumentalt Nationalværk som denne Ordbog kunde vi her hjemme skaffe Penge i en for Statskassen saare trang Tid. Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) talte forleden derom; han var noget forbavsset over, at denne Sag er kommet frem; den er vist for øvrigt rejst, som han nok ogsaa selv antydede, paa hans eget Initiativ, og hvis det er Tilfældet, er det kun at rose ham for, at han har sat den Sag i Bevægelse. Det forholder sig saaledes med Dahlerups Ordbog, at den var ved at vokse Professor Dahlerup over Hovedet, det var ved at gaa paa samme Maade med den, som det er gaaet med adskillige andre; vi har nede paa Det kongelige Bibliotek adskillige Samlinger til saadanne Ordbøger. Dahlerups store Arbejde, hans overordentlig værdifulde Arbejde, er sikkert nok de Penge værd, der er ofret af Forlæggeren, fra Statskassens Side og fra Carlsbergfondens Side, men det saa ud til, at det skulde lægges hen ved Siden af de andre Samlinger, vi har dernede, Levins, Jørgen Blochs og Moths Samlinger. „Det danske Sprog- og Litteraturselskab“ har imidlertid nu taget Sagen om Hænde, har forstaaet at interessere Forlæggeren, Staten og Carlsbergfonden og samtidig lagt en Plan for dette Værk, som er meget fortræffelig. Det har været ødelæggende for de tidligere Forsøg paa at lave Ordbøger herhjemme, ligesom det har været i andre Lande, at Videnskabsmændene, som har haft med Sagen at gøre, ikke har haft Forretningstalent til at begrænse sig. Opgaven er vokset dem over Hovedet. Her kommer nu et Selskab, som kun er 4 Aar gammelt, men som allerede har præsteret nogle fortræffelige Arbejder; nu kommer dette unge Selskab og overtager Arbejdet efter en Plan, som er, synes jeg, svært godt gennemtaenkt og virkelig lagt med et Forretningstalent og et videnskabeligt Ømblik, som man sjældent ser sammenfattet i samme Person, hvilken Person utvivlsomt er Formanden for dette Selskab, Dr. Fru Lis Jacobsen. Denne Ordbog er og vil blive et monumentalt Værk af uberegnelig Værdi, og naar vi kan slippe saa billigt, at vi kan faa den ved at give 120,000 Kr. foruden de 60,000 Kr., som allerede er ofrede, ligger det naturligtvis i, at vi ikke betaler vore videnskabelige Arbejdere overdaadigt her i Landet. Men saa skyldes det jo ogsaa dette, at Carlsbergfonden sædvanlig giver Halvdelen. Jeg vil udtale min Glæde over, at

Kultusministeriet har taget denne Bevilgning op.

At komme ind paa Det kongelige Teaters Forhold ved denne Lejlighed er uhyre fristende, men det er vist haabløst, og jeg skal derfor ikke spille Tiden med det. Dog vil jeg spørge om disse Lægeerklæringer, som vi faar ovre fra det kongelige Teater: Er ikke den Læge, som udsteder disse Erklæringer, udnævnt af Regeringen? Og kan det gaa an at nøjes med saadanne Lægeerklæringer? Nedbryder det ikke Tilliden til Folks Erklæringer? Vi er vante til ikke at tage videre Hensyn til Anbefalinger, der forelægges. Men Lægeerklæringer! — de kan komme til at berøre Statskassen stærkt økonomisk; og jeg synes, at da det økonomiske spiller ind her, vil man kunne kræve en mere øm Samvittighed med Hensyn til den Lægeerklæring, der er udstedt for Dr. Mantzius. Den er af en ganske ejendommelig Art. Det maa være Luften i Det kongelige Teater, Dr. Mantzius ikke kan taale. Men den højtærede Kultusminister er dog selv medskyldig i Misæren, naar han giver Foreningen til Scenekunstens Fremme, eller hvad den nu hedder, denne nye Forening, Lov til at lade Dr. Mantzius optræde i København som direkte Konkurrent. Jeg synes ikke, det er videre tiltalende at se Kultusministeren give denne Tilladelse. I og for sig vil vi jo alle gerne se Dr. Mantzius, og jeg var uhyre fristet til at efterkomme en Opfordring, som ikke blev rettet til mig, men til min Kone; men jeg var klar over, at man ikke kunde være bekendt at gaa med dertil, naar man som jeg var nødt til at staa op her for at kritisere, at Kultusministeren overhovedet gav en Tilladelse som denne.

Der er en Sag, hvorom jeg vil henvende mig til den højtærede Justitsminister. I 1912 rejste Dr. Maag, som er Formand for „Almindelig Dansk Lægeforening“, i „Ugeskrift for Læger“ et Spørgsmaal om Vaadeskud. Det blev oplyst der og under den Forhandling, som blev ført mellem Lægerne, men som mærkeligt nok ikke kom til at interessere Dagspressen videre, at der forekom mange Hundrede Tilfælde af Vaadeskud ved, at Børn løb omkring med Legetøjspistoler, som de købte for 1 Kr. 25 eller 1 Kr. 35 Øre. Flere Børn var blevet dræbt paa den Maade, og endnu flere var blevet lemlæstet. Nu for Tiden er man saa vant til baade det og andet af den Slags Ting, at man synes, det ikke kommer saa meget an paa en Pølse i Slagtetiden; men vi le-